

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2019/02 van 9 april 2019

BETREFT: Advies betreffende het ontwerp van besluit

van	van de Vlaamse Regering
titel	<i>betreffende de opleidingscheques voor werknemers tot bepaling van de aanvraagprocedure, vermeld in artikel 5, §2, van het decreet van xxx betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader, tot bepaling van de verdere modaliteiten van het kwaliteitstoezicht, vermeld in artikel 6, vierde lid, van het voormelde decreet, tot oprichting van de commissies, vermeld in artikel 6, vijfde en zesde lid, van het voormelde decreet en tot bepaling van het model van het bewijs van beroepskwalificatie, deelkwalificatie en competenties en de nadere modaliteiten, vermeld in artikel 9, §1, tweede lid, van het voormelde decreet</i>
roepnaam	<i>“Kwaliteitstoezichtbesluit voor de Beleidsvelden Werkgelegenheid en Professionele Vorming”</i>
datum	zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 8 februari 2019

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna “WVG”);

Gelet op het verzoek om advies van de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, ontvangen door de federale Gegevensbeschermingsautoriteit op 8 februari 2019 en aan de VTC overgemaakt voor verdere behandeling op 2 april 2019.

Brengt op 9 april 2019 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport (hierna “de aanvrager”) verzocht op 8 februari 2019 het advies van de VTC over artikel 31 van het ontwerp van *Kwaliteitstoezichtbesluit voor de Beleidsvelden Werkgelegenheid en Professionele Vorming* (hierna “het Ontwerp”).
2. Aangezien de VTC sinds 29 maart 2019 op grond van artikel 10/4, §1 van het e-govdecreet bevoegd is om adviezen te verlenen, heeft de Gegevensbeschermingsautoriteit de adviesvraag overgemaakt aan de VTC voor verdere behandeling.
3. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar advieslening hiertoe beperkt.
4. Het Ontwerp geeft uitvoering aan een ontwerp van decreet¹ *betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader* (hierna “het Decreet”), inzonderheid artikel 5, §2, eerste lid, artikel 6, vierde, vijfde en zesde lid, en artikel 9, §1, tweede lid.
5. Artikel 31 van het Ontwerp regelt de verwerking van persoonsgegevens van de lerende door de organisatie die werd erkend om beroepskwalificerende trajecten aan te bieden.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Doelbinding

6. Volgens artikel 5.1.b) AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
7. Het doeleinde is een stelsel op te richten voor beroepskwalificerende trajecten. Hiertoe legt het Decreet de basisprincipes vast voor de organisatie van het kwaliteitstoezicht en regelt de voorwaarden voor aanbieders om erkende beroepskwalificerende trajecten te organiseren en daarvoor bewijzen van beroepskwalificatie, van deelkwalificatie en van competenties uit te reiken.
8. Artikel 31, laatste lid van het Ontwerp bepaalt het volgende: *“In het kader van monitoring kan de informatie op geaggregeerd niveau langer worden bewaard, mits pseudonimisering van deze gegevens.”* De VTC is van oordeel dat het gebruik van gepseudonimiseerde gegevens voor monitoring moet worden

---

¹ Volgens de aanvrager werd dit ontwerp van decreet definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering op 8 februari 2019 en behandeld door de commissie Werk in het Vlaams Parlement op 14 maart 2019.

beschouwd als een verdere verwerking, waarvoor het doeleinde dus ook uitdrukkelijk moet bepaald worden. "Monitoring" als dusdanig is een te vage formulering. Welke verder verwerking heeft men voor ogen? Er dient aangegeven voor welke specifieke verwerkingen de gepseudonimiseerde gegevens worden aangewend (bijvoorbeeld beleidsondersteuning of wetenschappelijk onderzoek). Daarenboven is het ook cruciaal te expliciteren of deze monitoring enkel door de Organisatie gebeurt of ook de bevoegde Vlaamse instantie deze gegevens voor verdere doeleinden zal gebruiken.

9. Voormeld doeleinde beantwoordt aan het krachtens artikel 5.1.b) AVG vereiste welbepaald en uitdrukkelijk omschreven doeleinde.

2. Regelgevende grondslag

10. Elke verwerking van persoonsgegevens moet steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6 AVG.
11. De organisatie die erkende beroepskwalificerende trajecten aanbiedt (hierna "de Organisatie"), is bevoegd om bewijzen van beroepskwalificatie, deelkwalificatie of competenties uit te reiken. Wat betreft de verwerking van de persoonsgegevens door deze organisaties, vermeld in artikel 31 van het Ontwerp, kan verwezen worden naar de grondslag vermeld in artikel 6.1.c) AVG (wettelijke verplichting).
12. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke inmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.²
13. De VTC onderlijnt het belang van artikel 6.3 AVG dat - in samenlezing met artikel 8 EVRM en artikel 22 van de Grondwet - voorschrijft dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1. punt c)³ of punt e)⁴ AVG omkadert, in principe minstens volgende essentiële elementen van die verwerking zou moeten vermelden:
- het doel van de verwerking;
  - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)⁵;
  - de betrokkenen;
  - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
  - de opslagperioden⁶;
  - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)⁷.

---

² Zie DEGRAVE, E., "L'égouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumanie*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

³ c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;"

⁴ e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;"

⁵ Zie artikel 5.1.c) AVG.

⁶ Zie ook artikel 5.1.e) AVG.

⁷ Indien er meerdere verantwoordelijken voor de verwerking zouden aangeduid worden, dient desgevallend ook rekening gehouden te worden met artikel 26 van de AVG, dat de verplichting oplegt om tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in een onderlinge

14. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtsgrond vindt in artikel 6 AVG en dat de in randnummer 13 opgesomde elementen in de regelgeving opgenomen worden.
15. Verder vestigt de VTC ook de aandacht op de vereiste machtiging van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer⁸ door de Organisatie.

3. Verantwoordelijkheid

16. Artikel 4.7 AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, ook de verwerkingsverantwoordelijke kan worden aangewezen. De VTC is van oordeel dat dit bij voorkeur in de regelgeving wordt opgenomen⁹.
17. Artikel 31, tweede lid van het Ontwerp duidt de Organisatie uitdrukkelijk aan als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4.7 AVG. Het betreft hier enkel organisaties buiten het Onderwijs¹⁰. De memorie van toelichting bij artikel 3 van het Decreet verduidelijkt dit als volgt: *“Beroepskwalificerende trajecten buiten onderwijs kunnen georganiseerd worden door publieke of door private opleidingsverstrekkers of EVC-aanbieders. Met publieke opleidingsverstrekkers of EVC-testcentra worden door de Vlaamse overheid gefinancierde of gesubsidieerde instellingen bedoeld, zoals de SYNTRA-koepels, VDAB-competentiecentra, publieke EVC-testcentra, maar ook erkende aanbieders van sociaal-culturele vorming, de Vlaamse Trainersschool, welzijnsinstellingen enzovoort. Daarnaast kunnen ook private opleidingsverstrekkers of private EVC- testcentra hun trajecten op de beroepskwalificaties afstemmen (bijvoorbeeld sectorfondsen of particuliere bedrijven).”*
18. De AVG legt de aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming (artikel 37 AVG)¹¹ op als ook het e-govdecreet van 18 juni 2008 en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2018. Daarnaast wijst de VTC op de verplichting van de verwerker voor een Vlaamse instantie tot het aanstellen van een functionaris voor de gegevensbescherming, vermeld in artikel 9, derde lid, van het e-govdecreet van 18 juli 2008¹².
19. Volledigheidshalve -en onverminderd alle andere verplichtingen die de AVG en de WVG opleggen- wijst de VTC op de plicht van de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijke om na te gaan of het

---

contractuele regeling te voorzien waarin hun respectieve verantwoordelijkheden worden vastgelegd. Het dient in elk geval voor elke verwerking duidelijk te zijn welke actor(en) als verwerkingsverantwoordelijke(n) optreden.

⁸ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

⁹ Zie opsomming essentiële elementen onder luik “regelgevende grondslag”.

¹⁰ In tegenstelling tot het decreet betreffende een geïntegreerd beleid voor de erkenning van verworven competenties, waar organisaties zowel binnen Onderwijs als erbuiten worden gevat.

¹¹ Voor richtlijnen dienaangaande, zie:

- Info op website van de Autoriteit: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/themadossier-functionaris-voor-gegevensbescherming>

- Aanbeveling nr. 04/2017 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna “CBPL”)

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_04_2017_0.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 243)

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp243rev01_nl.pdf)

¹² “Als de instantie een beroep doet op een verwerker als vermeld in artikel 4, 8), van de algemene verordening gegevensbescherming, wijst de verwerker eveneens een functionaris voor gegevensbescherming aan.”

uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (artikel 35 AVG)¹³¹⁴ al dan niet noodzakelijk is.

4. Minimale gegevensverwerking

20. Artikel 5.1.c) AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (“minimale gegevensverwerking”).
21. Artikel 31, eerste lid van het Ontwerp bepaalt de gegevens die de Organisatie registreert om een bewijs van beroepskwalificatie, deelkwalificatie of competenties uit te reiken. Als eerste gegeven worden vermeld: *“de voor- en achternaam en het rijksregisternummer van de lerende”*. Wat betreft het gebruik van het rijksregisternummer wijst de VTC op de vereiste machtiging van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor elke Organisatie.
22. De VTC is van oordeel dat de verwerking van de gegevens, vermeld in artikel 31, eerste lid van het Ontwerp, voldoet aan de vereisten van artikel 5.1.c) AVG.

5. Bewaartermijn

23. Volgens artikel 5.1.c) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
24. De VTC beoordeelt het positief dat artikel 31, laatste lid van het Ontwerp voorziet in een bewaartermijn door de Organisatie *“tot een jaar na de betekening van de beslissing om een bewijs van beroepskwalificatie, bewijs van deelkwalificatie of bewijs van competenties uit te reiken”*.
25. Daarnaast bepaalt artikel 31, laatste lid het volgende: *“In het kader van monitoring kan de informatie op geaggregeerd niveau langer worden bewaard, mits pseudonimisering van deze gegevens.”* De VTC wijst erop dat na pseudonimisering de gegevens nog steeds te beschouwen zijn als persoonsgegevens en dus onder de toepassing van de AVG vallen. Het principe van minimale gegevensverwerking laat niet toe gegevens voor onbepaalde duur te bewaren, ook al zijn ze gepseudonimiseerd, conform artikel 4, 5) AVG. De VTC is dan ook van oordeel dat het Ontwerp dient te voorzien in een bewaartermijn voor de gepseudonimiseerde gegevens voor monitoringdoeleinden. Volledigheidshalve merkt de VTC op dat het

---

¹³ Voor richtlijnen dienaangaande, zie:

- Info op website van de Autoriteit: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-0>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2018.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248)

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp248%20rev.01_nl.pdf)

¹⁴ Een gegevensbeschermingseffectbeoordeling kan overigens ook al uitgevoerd worden in het stadium waarin regelgeving – zoals bv. het Ontwerp en/of haar uitvoeringsbesluit – wordt voorbereid. Zie in dit verband artikel 35.10 AVG en randnummers 90-91 van de Aanbeveling CBPL nr. 01/2018.

Zie ook artikel 23 van de WVG, die in de verplichting voorziet om hoe dan ook een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit te voeren vóór de verwerkingsactiviteit, ook al werd reeds een algemene gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitgevoerd in het kader van de vaststelling van de wettelijke grondslag.

bewaren van anonieme gegevens voor onbepaalde termijn uiteraard wel mogelijk is, omdat dit geen persoonsgegevens zijn.

6. Beveiligingsmaatregelen

26. Artikelen 5.1.f), 24.1 en 32 AVG vermelden uitdrukkelijk de verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke(n) om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
27. Artikel 32 AVG wijst in dit verband op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
  - de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
  - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
  - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
  - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
28. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁵ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁶ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC onderstreept ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer.¹⁷
29. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de Vlaams Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken diensten expliciet op te leggen, dan moet zij dat wel in haar besluit doen.
30. De verwerkingsverantwoordelijke moet erop toezien dat voormelde veiligheidsmaatregelen te allen tijde worden nageleefd.

III. BESLUIT

---

¹⁵ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013_0.pdf)

¹⁶ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf)

¹⁷ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2008_0.pdf)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

31. Gelet op het voorgaande oordeelt de VTC dat de aanvrager de volgende aanpassingen moet doorvoeren opdat het ontwerpbesluit voldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft:
- duidelijke vermelding van het doeleinde van de verdere verwerking (randnummer 8);
  - duidelijk vermelding van de bewaartermijn(en) van de verwerkte persoonsgegevens (randnummer 25).
32. De VTC brengt in herinnering dat het gebruik van het rijksregisternummer door de Organisatie, voorafgaand moet gemachtigd zijn door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken (randnummer 15 en 21).

OM DEZE REDENEN

Oordeelt de VTC dat de opmerking vermeld onder randnummer 31 bijkomend dienen te worden geïmplementeerd in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *betreffende de opleidingscheques voor werknemers tot bepaling van de aanvraagprocedure, vermeld in artikel 5, §2, van het decreet van xxx betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader, tot bepaling van de verdere modaliteiten van het kwaliteitstoezicht, vermeld in artikel 6, vierde lid, van het voormelde decreet, tot oprichting van de commissies, vermeld in artikel 6, vijfde en zesde lid, van het voormelde decreet en tot bepaling van het model van het bewijs van beroepskwalificatie, deelkwalificatie en competenties en de nadere modaliteiten, vermeld in artikel 9, §1, tweede lid, van het voormelde decreet.*

Hans Graux
Voorzitter

Hans
Graux
(Signature
)

Digitaal
ondertekend door
Hans Graux
(Signature)
Datum:
2019.04.10
12:21:20 +02'00'